

Lovas István

Éljen az EU – vége!

2015.01.31. - magyarhirlap.hu

A görögországi radikális bal/radikális jobboldali koalíció megjelenésével már megjelent az aggodalom az Európai Unió létének megszűnése miatt.

Nem sokkal a berlini fal 1989. novemberi leomlása előtt a Szabad Európa Rádió magyar osztályán eligazítást tartottak azután, hogy az osztály igazgatója Washingtonban tárgyalt a külügyminisztérium illetékeseivel. Marad az „appeasement” („megbékélés”), szólt az instrukció, mert Washingtonban az a vélemény, hogy a Szovjetunió még akár száz évig is fennállhat. Amit örömmel hallgattak a SZER-nél néhány éve a langyosságot képviselő hangadók, mint Kasza Levente (művésznévén Kasza László), vagy a volt Konrád feleség Lángh Júlia, és nem örültek neki azok, akik inkább a Kádár-rendszerrel keményen konfrontáló, '56 után éveket a börtönben eltöltött Krassó György vonalának adtak volna nagyobb nyilvánosságot.

A két világrendszer másik oldalán Erich Honecker, volt NDK-s pártvezér hasonló véleményen volt. Ő 1989 januárjában azt jelentette ki, hogy a berlini fal az elkövetkező ötven-száz évben maradni fog. Ami mutatja, hogy egy földindulással felérő összeomlás igen nehezen jósolható meg.

A Szovjetunió és vele az egész kommunista világrendszer 1991 végén omlott össze. Ezt csak Zbigniew Brzezinski, Jimmy Carter elnök egykori nemzetbiztonsági főtanácsadója jósolta meg. Helene Carrere d'Encausse, a francia akadémia tagja is, de ő a széthullás okát a Szovjetunióba akarattal el- lenére bezárt nemzetek feszítő erejének tulajdonította.

A görögországi radikális bal/radikális jobboldali koalíció megjelenésével már megjelent az aggodalom az Európai Unió létének megszűnése miatt.

Jellemző, hogy mennyire a „vég szelleme” járja be Európát: a kapitalizmussal és a nyugati világgal szemben bírálóként, de soha nem rendszerkritikusként író Róna Péter közgazdász a Népszabadság csütörtöki számában **Végállomás**

cím alatti cikkét ezzel fejezi be: „De mindenképpen úgy tűnik, valaminek a végén járunk.”

Az Európai Uniót belül ezt különösen a görögök és a spanyolok gondolják így. Amint tudjuk, az előbbiek a múlt vasárnap ennek megfelelően voksoltak. A „rendszerkritikus” Szirizát választották meg, amely a többségi kormányzás érdekében azonnal koalíciót kötött a radikálisan jobboldali Független Görögök nevű párttal, amelynek vezetője, Panosz Kammenosz – és ezt nagyon szeretik elhallgatni nálunk is – olyan antiszemita kijelentéseiről ismert, amelyekért egy magyar miniszterelnököt és kormányát azonnal tartós diplomáciai karanténba helyeznének.

A Sziriza győzelméhez egy verbális atombomba is erősen hozzájárult, mégpedig a „fiskális fullasztás” kifejezés, amelyben a „fullasztás” („waterboarding”) a CIA egyik kínzási módszerére utal. Az évtized szóalkotását az új kormány pénzügyminisztere, Janisz Varufakis professzor gondolta ki, és azzal lélektanilag is igen erősen javította a görögök tárgyalási pozícióját a németekkel és az unióval szemben.

Igen, Görögországot a trojka, sőt a „washingtoni konszenzus” teljes intézményrendszere a világválság óta fullasztja úgy, hogy majdnem ötven százalékkal nőtt az öngyilkosok száma, míg zuhantak a fizetések, Hellaszt megülte a nyomor, a nélkülözés és a reménytelenség. A 340 milliárd eurós, Görögországot végletesen eladósító infúzió mellett.

A Sziriza győzelme a rendszer elleni lázadást jelenti, és a felmérések szerint az év végén már Spanyolországban is bekövetkezhet a Sziriza testvérpártjának tekintett Podemos győzelme esetén. Cipraszról azt tartották, „belenő” miniszterelnöki székébe. Nem ez történt. A legnépszerűbb uniós online portál, az Euroobserver.com szerint Ciprasz már hivatalba lépése első napján „bombát” hajított az EU-ba, amikor kijelentette, az unió a nélkül hozott a Mariupol ukrán város elleni rakétatámadásért az oroszokat felelőssé tevő nyilatkozatot, hogy nem konzultáltak vele.

Kár, hogy az EU vezetése nem olvasta Ciprasznak az év elején Washingtonban, a Brookings Intézetben tett nyilatkozatát, amelyben kijelentette: „*Lélektanilag felkészültünk az összezsugorításra.*” Így is lett: Cipraszék villámgyorsan tesznek eleget választói ígéreteiknek, a kikötők, vasutak, elektromos művek privatizációjának leállításától az elbocsátott köztisztviselők visszavételén át a minimálbér emeléséig. Vagyis a

választói elvárásoknak megfelelően leépítik a bankárokat életető megszorítások korszakát.

A magát balközép irányzatúnak nevező brit New Statesman hetilap online kiadásában egy csütörtökön megjelent írás már attól tart, hogy a Sziriza Európában a „fősodratú politika összeomlását” idézi majd elő. A kanadai The Star január 24-én ezt a címet adta a görög helyzetről írt elemzésének: *Görögország miként döntheti romba az EU-t.*

A jelek szerint tehát végül is ezt a feladatot nem a világ-szerte rettegett magyar jobbközép kormány teljesíti be Nyíró tananyagga tételével, vagy a betiltott Magyar Gárda villámfelbukkanásaival, noha a világsajtó és az EU majd' öt éve elemzi ezt a vészforgatókönyvet.

Az egyébként oroszbarát Sziriza magatartásától igen sok függ majd. A félelem már a brüsszeli NATO-központ is rátelepedett. Az EU-ban és ott is páni félelemmel azt latolgatják, hogy a spanyol dominó után mi jöhet? Nagy-Britannia kilépése az unióból? Dánia búcsúja? Az új portugál balradikális Tempo de Avancar megalakulása? ÖVP-győzelem nyugati szomszédunknál? A francia Nemzeti Front Marine Le Penjének 2017-es győzelme az elnökválasztáson? Az, hogy az unió polgárai alulról mondják ki hangosan, mit gondolnak a „sajtószabadság” „szent” értékeiről egy olyan EU-tag Franciaország példáját látva, ahol egy kilencéves gyerek politikailag nem korrekt locsogása rendőrségi ügy?

Netán az arra rádöbbenő magyarok tovább fokozódó unióellenessége, akik nem értik, hogy 1990-ben az egypárti kommunista zsarnoki rendszerben a Magyarországon elért életszínvonal miért lehetett közelebb az osztrákhhoz, mint ma, noha huszonöt éve tombol nálunk a piaci rendszer, és már tíz és fél éve uniós tagok vagyunk?

A Ciprasz-féle politikusokat az Udo Ulfkotte-i pórázon tartott és irányított nyugati sajtó eddig populistának nevezte. A korábban említett New Statesman-cikk végén ez áll: Ciprasz „*egy olyan új megállapodás hordozója lehet, amely a populizmussal szembe populizmust állít úgy, hogy a hatalmi rend pártjai a történelem szemétdombjára kerülnek.*”

Az Egyesült Államok legkitűnőbb elnöke, Ronald Reagan már 1982-ben ugyanezt a sorsot ígérte a Szovjetunióknak. Megmosolyogták. Korunkban a dolgok már felgyorsultak. Van ok optimizmusra.

Bogár László

A történelem végének vége

2015.01.19. - Magyar Hírlap

Amikor a sorstalanná vált nyugati ember a szabadságát ünnepelte, csak két jelentéktelen apróságot nem gondolt végig.

Az akkor harminchét éves Francis Fukuyama, az amerikai külügyminisztérium stratégiai elemzője 1989-es összegző tanulmányában kifejtette, hogy a szovjet birodalom összeomlásával megnyílik az út a liberális globális kapitalizmus előtt, hogy az emberiség legvégső és egységes világszerveződési módjává váljon. Ezzel beköszönt az örök béke és jólét korszaka, vagyis a történelem, mint az emberi létezés konfliktusainak története, egyszer és mindenkorra véget ér. Később egy könyvben részletesebben is kifejtette álláspontját, amelynek **A történelem vége és az utolsó ember** címet adta.

A mű az elmúlt negyed század legtöbbet idézett és vitatott írásainak egyikévé vált. A Fukyamánál éppen negyed századdal idősebb Samuel Huntington, aki Carter elnök nemzetbiztonsági tanácsadó stábjának tagjaként hasonló kérdésekkel foglalkozott, 1992-ben előbb a Foreign Affairs című tekintélyes folyóiratban, majd 1996-ban önálló könyvben fejtette ki ellenvéleményét Fukuyama nézeteivel kapcsolatban.

Mondandójának lényege, hogy az emberiség történetének konfliktusai sokkal mélyebb kulturális gyökérral rendelkeznek, mint azt Fukuyama feltételezi, így a szocializmus bukásával legfeljebb egy, nem is túlságosan jelentős fejezet ért véget az emberiség történetében. És csak azért, hogy elkezdődjön egy új fejezet, amit ő a „civilizációk összezsugorítás-

nak” nevezett el, cikkének, majd könyvének is ezt a címet adva.

Megvonva az elmúlt két évtized mérlegét, nem kell elmélyült vizsgálódás ahhoz, hogy megállapítsuk, a történések inkább igazolják Huntingtonot, mint Fukuyamát, de azért érdemes kicsit elgondolkodni, hogy mi is mozgatja azokat az elbeszélési módokat, amelyek az emberi történelem értelmezésére tesznek kísérletet. Ennek megértéséhez egy olyan harmadik szerzőt is idéznünk kellene, aki nagyjából akkoriban jelentette meg korszakalkotó művét, amikor a fenti vita idősebb tagja, Huntington született. **Oswald Spengler**ről van szó és híres művéről, A Nyugat alkonyáról.

A mű teljes címe A Nyugat alkonya – A világtörténelem morfológiájának körvonalai. És a címnek éppen ebben a kevésbé ismert második mondatában rejlik a legmélyebb lényeg.

Spengler ugyanis azt próbálja megértetni velünk, hogy a nyugati ember óriási lét-tévedésben van, amikor görcsösen igyekszik elhitetni magával, hogy van olyan, hogy „objektív” történelem. Aki ezt vallja, írja Spengler már a mű bevezetőjében, az ezzel egyúttal azt is közli önmagáról, hogy a saját elemi szintű előítéleteinek sincs tudatában. Majd így folytatja: „Annyi világ van, ahány lény a világon, s az állítólag egyetlen, egyetemes és örök világ, amelyről mindenki azt hiszi, hogy a többiekével közös, mindegyikük létezésében mindig új, egyszeri és soha meg nem ismétlődő élmény.” Nos, egy emberi lény biztonságának legfőbb talapzatát végső soron az a meggyőződés adja, hogy „jól látja a dolgokat”, mi több „csak ő látja jól azokat”.

Spengler szerint ezzel a nyugati ember két súlyos léthibát is vét egyszerre. Az egyik, hogy a természetben felismert, vagy ott is inkább csak felismerni vélt összefüggések érvényességét mintegy automatikusan átviszi az emberi társadalmakban létező összefüggésekre. A másik, hogy éppen

a lényegét nem érti meg; azt, hogy az „állítólag egyetlen, egyetemes és örök világ, amelyről mindenki azt hiszi, hogy a többiekével közös”, az nem létezik, pontosabban úgy csak az ő tudatában létezik. Világértelmezési logikánk tehát, amelyet végtelennek gondolunk, nagyon is véges börtön, amibe bezártan éljük itt e földi életünk. Még akkor is, ha az egyszeri, egyedi, soha nem ismétlődő életünk felett van egy „egyetlen egyetemes és örök világ”, ami a létezés maga, a végső valóság, amit Istennek nevez az emberi képzelet.

Az egyedi, empirikus életet és az egyetemes örökléteket összekötő mezőt az emberi gondolkodás sorsnak nevezi. Aki erre az összeköttetésre nem képes, az sorstalanná válik. És a nyugati ember egészen egyszerűen azért vált sorstalanná, mert elfordul Istentől. **És, mint most láttuk, alpári és brutális módon gúnyol ki, aláz meg mindenkit, aki még megpróbálna hinni benne.** Nem véletlen, hogy Spengler logikája szerint éppen a sors az, ami az oksági összefüggések külső természeti megfelelője az emberi „belső természetben”. És valóban, nagyon szívszorító átélni, hogy **miközben a sorstalanná vált nyugati ember most éppen a saját szabadságát ünnepelte Párizsban, csak két jelentéktelen apróságot nem gondolt végig. Az egyik az, hogy, ahol ezt ünnepli, az éppen az a Párizs és Franciaország, ahol 1789 és 1794 között a szabadságra, testvériségre, és az egyetemes emberi szabadságjogokra hivatkozva több mint kétfélmillió embert irtottak ki iszonyatos brutalitással, és minden év július 14-én máig is ezt ünneplik páris szemekkel.** A másik, hogy most is éppen olyan módon ünnepli hatalmas pátozzsal, egyetlen és egyetemes igazsága biztos tudatában a szólás és a sajtó szabadságát, hogy közben éppen a legbrutálisabb véleményterroret alkalmazza mindazokkal szemben, akik nem az ő „egyetlen egyetemes és örök világát”, és annak doktrínáit hirdetik buzgón. Hát csak rajta! Vagy, ahogy a forradalmi dal szövege mondja „Ah! Ca ira!”

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stoffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolumbán Sándor, Krasznai Zoltán. A szerkesztőség postacíme: Európai Idő, 520085 Sf.Gheorghe, Str. Daliei nr. 2. bl. 44. sc. C. ap. 1.. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europai_ido@e-ido.com

Terjesztés: az Európai Idő terjesztőhálózata. Nyomda: Tipotex Nyomda – Brassó

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlen tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősök.